

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Theophili Raynavdi, Ex Soc. Iesv. Erotemata De
Malis Ac Bonis Libris, Deque Ivsta Avt Inivsta, eorumdem
confixione**

Raynaud, Théophile

Lvgdvni, 1653

XIV. Qui libri Haereticorum, in hoc ordine?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11141

clausula carminis fieret. Atque hoc modo contigit, ut & ipse sexies diuersis modis legatur, & quatuor quadrangulos in epistola faciat; in quibus quadrangulis, quatuor nomina erectim posita leguntur; in duobus quidem *Otto*, & *Cesar*; in aliis verò *Abbo*, & *Abba*, quæ minio scripta, licet separatim hoc sonent, tamen cum aliis versuum literis in ordine rediguntur.] Subiicitur deinde in actis ipsum carmen stylo Porphyriano operosè concinnatum, sed magna ex parte mutilum. Hæc cum ita sint, non video quomodo Lilius Gyraldus *lib. de sui temporis Poëtis*, autorem versuum anguineorum primum, statuat Rabanum, & post eum Lancium, Curtium. Nam utroque anterior, fuit Porphyrius.

Hæc sunt varia artificiorum Cabalisticorum paradigmata. Manifestè igitur monstratum est, negotiationes aliquas Cabalisticas, posse vitio vacare: nec libros quosuis Cabalisticos posse suffixioni patere. Quamuis nisi mixturas, de quibus præmonuimus euitent, iure improbentur. Monstrat nitorem illum aliquarum Cabalisticarum negotiationum, *Marsilius Columna sect. 2. hydragiol. c. 3. à n. 49.*

EROTEMA XIV.

Libræ aliqui Scriptorum materialiter, aut formaliter hæreticorum, in hoc ordine?

375. **L**ibros quoscumque hæresibus inquinatos, malos esse habendos, liquet. At sunt tamen aliqui libri hæresibus sordentes, vel etiam scatentes, &, (quod non est infrequens,) ad hæresim stabiliendam conscripti, quos non esse noxios, atque adeò non esse configendos; proindeque ad ordinem in quo versamur, pertinere, quilibet facillè dederit. Possum in hunc ordinem referre libros quorundam non nisi materialiter hæreticorum; hoc est, quorundam Patrum, in quibus ante definitam ab Ecclesia veritatem aliquam, contigit eos contraria veritati Catholicæ affirmare. de quibus à Hieronymo *ad Furiam* dicitur. [Post Scripturas, doctorum hominum tractatus lege, eorum duntaxat, quorum fides nota est. Non necesse habes, aurum in luto quærere.]

Libri quidam Patrum sordentes materialibus erroribus, retinendi.

376. Hos ergo libros, nemo est qui dubitet retinendos, quamuis cautio ne quis impingat, adhibita iam olim sit à Gelasio Pontifice, *cap. sancta Romana, dist. 15.* non ut libri ipsi penitus premerentur ac perderentur, sed ut imprudens lector fucum sibi fieri ab autoritate viri sancti non sineret. Sic Sancti Irenæi, doctissimi planè scriptoris operibus, millenarij assertio inspersa legitur; neque tamen Irenæum idcirco quis improbatæ lectionis esse velit. Sic splendidissimum Ecclesiæ iubar S. Cyprianus, impegit materialiter, quoad hæreticorum anabaptismum, quem variis locis adeò apertè docet, ut non sit tergiuersationi locus. Nemo tamen eius operibus incendium idcirco decernat, ob frequentes illas
cum

cum purissimo tritico, lolij admistiones. [Nemo sapiens, (ait Facundus *lib. 10. pag. 428*) Ecclesiam credit hæreticam, quia doctrinam B. Cypriani Carthaginensis Episcopi & Martyris laudat, cum ille non solum priuatim, ut ei visum est, verum etiam congregato Concilio, definierit, ut omnis hæreticus ad Ecclesiam rediens, baptizetur: & propter hoc culpatus ab Stephano Antistite Romano, restiterit; suamque sententiam scribens ad Pompeium, quanta potuit humana argumentatione defenderit; iniuriosè tractans eundem B. Stephanum, à quo fuerat iure culpatus] Et mox. [Ecclesia non approbans B. Cypriani, eiusque prædecessoris Agrippini, qui hoc antè statuerat, de baptizandis omnibus hæreticis definitionem, non solum ipsos, sed & omnes, qui cum illis hoc definierunt, Episcopos, Patribus adscribit, eorumque fidem, atque doctrinam, & maximè Cypriani toto orbe radiantem, iudicat esse laudabilem.]

Cassianus, & Faustus Rhegiensis, viri sancti, & cœlitum honoribus, ille 377.
Masilæ, hic Rhegij, ubi vixerunt, miraculisque fullerunt, hodièque clari, morbosa opera, (quod frustra à aliqui inficiantur,) reliquere. Horum tamen usum tolerat Ecclesia, nec nisi cum ingenti damno illum negaret, præsertim quoad Cassianum; cuius opera, fuisse spiritus, & Christianæ perfectionis defœcatissimæ apothecam, merito dixeris. Appositissimè in hanc rem cadit illud Facundi *lib. 6. c. 5*. [Quilibet merito nos offendunt in Patribus, quos tanquam luminaria Deus in Ecclesia sua constituit, ut eorum desuper illuminemur excellenti scientia, atque doctrina; sic habenda mihi videntur, sicut ipsorum quoque luminarium cœli defectus: quæ licet nonnunquam splendoris sui detrimenta sustinent, non tamen amittunt luminaria esse quod sunt.]

*Etiam quedam Hæreticorum innoxia scripta
retinenda.*

Sunt alij libri, ab autoribus non materialiter tantum, sed etiam formaliter hæreticis conscripti, qui tamen tolerantur. Eiusmodi sunt libri priscorum hæreticorum, quorum hæreses prorsus exoluerunt; suntque eiusmodi, ut non impendat à libris illis periculum ullum: fructus autem merito sperari potest non tenuis, eo quod inter docendum, quæ cum Ecclesiæ scitis non consentiunt, alia tradant, quibus veritates catholicæ ex præscito Ecclesiæ usu firmari, ac stabili possunt. Tertullianus iis ipsis libris, quos aduersus Ecclesiam scripsit, ut libro *de pudicitia, de ieiunio, de fuga in persecutione, de monogamia, & exhortatione castitatis*, quam multa ad Christianos usus, & dogmata, contra sectarios peropportuna suppeditat? Eusebium Cæsariensem, *Arrianorum signiferum* appellat Sanctus Hieronymus, euincitque Epiphanius in *Synodo II. Nicena actione 6.* ut planè *Æthiopem lauet Trapezuntius epistola præfixa libris de præparatione* Eusebium statuens purum. Et multo absurdius in cuiusdam Religiosi Ordinis Martyrologium titulo *Sancti*, sit illatus, ibique per tempus longissimum hæserit. Magno tamen Ecclesiæ damno, scripta eius eriperentur. Et quamuis Billius *lib. 1. obseru. sacr. c. 27. & 29.* in illis ipsis libris, qui puri putantur, latens fermentum nequitiae, & malitiæ subolfecerit; tamen Ecclesia quod ab iis libris nihil impendere videat incommodi, fructum verò in dies lu-

culentum experiatur. dimittit eos absque nota. Tichonius Donatista hæreticus fuit, & libro suo de Scripturæ regulis, fermentum Donatistarum immiscuit, ut monet Diuus Augustinus 3. de doctr. Christ. cap. 30. qui tamen ad eius libri lectionem inuitat lectorem; nec vult aboleri, sed legi cautè. De Origenis, & Nouatiani libris, nihil attinet dicere; versantur enim omnium manibus cum fructu, etiamsi autorum in eis nazui, ac maculæ non vno loco supersint, constatque Nouatianum fuisse apertè hæreticum: & eodem titulo insigniatur Origenes in Conc. Lateranens. sub Sancto Martino consultat. 5. Anathematismo 18. & eodem modo notetur à multis Patribus, ut obseruauit Cassiodorus lib. diu. instit. cap. 1. vbi Origenem denuò à Vigilio Papa damnatum memorat. Nilominus tamen Sanctus Hieronymus epistola ad Paulum Concordiensem, Nouatiani librum ad se transmitti postulabat, ut cognitis eius venenis libentiùs Sancti Cypriani antidotum biberet. In Origenis verò lectione quàm frequens esset, ex Ruffini in Hieronymum scriptis, non semel discimus.

379.

Itaque sapiens Theodoretus monitum lib. 3. Polymorphi, hinc iure locum habet, post allegatum librum hæretici scriptoris Eusebii Emisleni. [Imitare ergo apes, (inquit,) ô vir bonè, & sacra Scripturæ prata, & Sanctorum Patrum pulchros flores mente circumuolans, fidei fauos in te contexe. Quod sicubi herbam inueneris, nec dulcem, nec esculentam, cuiusmodi est hic Apollinaris & Eusebius, habet tamen aliquid inutile ad mel conficiendum; non est alienum, quod bonum quidem est sumere; quod verò noxium relinquere. Etenim apes sæpè in venenosis fructibus insidentes, quod est quidem perniciosum relinquunt; quod verò est sibi accommodatum, accipiunt. Hæc tibi quidem, ô amice, iure fraternæ amicitiaë confulo. Tu autem rectè quidem feceris, si monitioni parueris: sin autem non parueris, nos cum Apostolo dicemus, nos mundi. Diuisimus enim secundum Prophetam, ut iussi sumus.] Plurima in hanc rem congeffit Claudius Espencæus, lucubratione de lectione librorum suspectorum, quam attexuit editioni vltimæ suorum Commentariorum in epistolam ad Titum.

EROTEMA XV.

Librisne quibusdam interdendum, ob solam lectoris fragilitatem.

380. **L**ibri quicumque nociui meritò sunt configendi, etiamsi mali in se non essent, aut etiam licèt essent optimi.

Etiam libri Canonici quibusdam subduci, ob eorum infirmitatem.

Habemus huius rei exemplū, quod nulla tergiversatio eludat, nulla vis aperta deiiciat. Quid sāctius sacris Codicibus, ac diuinis Scripturis? An nō hæc Dei ipsius ad